

Samrådsyttrande från Örkelljungabygdens Natur (ÖbN):

vad gäller

”Förslag till planprogram för
Västra Ringarp 8:473 ”Hjälmsjöro”, Örkelljunga,
Örkelljunga kommun, Skåne län”

Styrelsen för ÖbN vill på detta sätt ge vidare av sina tankar och infallsvinklar på det planprogram som Örkelljunga kommun nu lämnat ut för samråd. Samtliga medlemmar av ÖbN's styrelse står bakom nedanstående skrivelse.

För oss som under mycket lång tid följt Örkelljunga kommuns hantering av det viktiga Bruketområdet och det angränsande Pinnåområdet, känns det ändå något vis tillfredsställande att man nu från kommunens sida vill vända blad och överge det diskutabla användandet av den nu mer än 40 år gamla byggplanen från 1979. Som bekant lyfte man dock märkligt nog fram denna urgamla plan när man för något år sen, med snabba beslut, beviljade bygglov och försäljning av ”Hamiltone-marken”.

Med detta sagt vill vi dock på en gång konstatera och framhålla att vår lokala Naturskyddsförening, Örkelljungabygdens Natur kallat, långt ifrån kan anse det nu framtagna *utkastet* till planprogram är särskilt upplyftande och genomtänkt. Framförallt om man värnar om områdets natur- och kulturlandskap. Tvärtom är vi både mycket kritiska på sättet man framarbetat produkten på och vi menar dessutom med emfas att slutresultatet verkligen *inte* är bra för områdets framtid. Nedan försöker vi förklara våra ståndpunkter.

Synpunkter på det nya planprogrammet

Vi i ÖbN är mycket förvånade över att kommunpolitikerna i dagens Örkelljunga i princip vill bygga bort all öppenhet på det gamla Bruketområdet. All gräsmark, betesmark (i senare tid betad av får) ska enligt förslaget på sikt ”monteras bort” och i princip all betesmark ska bebyggas av *antingen* nya villor eller av radhusliknande byggnader med tre-fyra våningar. Det känns som ett väldigt stort steg, varvid kommunen nu kastar bort möjligheten av att framgent kvarhålla de mycket starka värdena i områdets natur- och kulturlandskap. Vi förstår inte vad de ledande politikerna har för tankar med detta, förstår man vad man nu vill tillåta?

När vi mer noggrant granskar planprogrammet finner vi att planförfattarna knappast kan ha satt sig in i eller på något trovärdigt sätt har skaffat fram basfakta om området - på ett för ändamålet trovärdigt sätt. Att man *först* skaffar sig gedigen kunskap om planområdets natur och kulturlandskap innan själva skissandet och planläggningen tar vid, det trodde vi som medlemmar i ortens naturskyddsförening faktiskt var en självklarhet. Men knappast så i detta fall, i detta för tätorten mycket säregna område.

Någon mer fullständig eller mer omfattande naturinventering har kommunen *inte* brytt sig om att ta fram; det man *hänvisar till* är helt enkelt en enklare naturvärdering från 2010 – vilken genomfördes i december månad 2009 (*Naturvårdsvärdering av planområdet Bruksvägen*, Janne Johansson, 2010). I rapporten från detta inventeringstillfälle i december månad står det i klartext *att en mer fullödig inventering rimligen måste genomföras kommande vår, sommar*. Så lär aldrig ha skett! Ändå hänvisar man i planprogrammet till denna gamla, ofärdiga naturinventering på flera sätt. Ibland blir resultatet helt missvisande, inte minst när planförfattarna på något vis döljer att klassificeringen av

den öppna gräsmarken (som man nu vill totalexplatera) faktiskt summerats med beteckningar som **klass 1** eller **klass 1-2**. Mycket märkligt att man tillåter sig dessa misstolkningar. Inga kontakter visavi tolkningen av denna ofärdiga inventering har för den delen gjorts med rapportförfattaren.

Fåglar, groddjur, växter mm.

I planprogrammet finns till synes inget kunskapsunderlag framtaget om områdets växter och djur. Varför förstår vi inte. Givetvis är det rimligt att det även i detta tänkta exploateringsområde kan påträffas viktiga, kanske rödlistade (hänsynskrävande) växt- och djurarter. Detta bör man ju i ett tidigt stadium ha god kunskap om. Olika markägare är givetvis skyldiga att förhålla sig till eventuell förekomst av olika arter på sin mark, inte minst en ansvarstagande kommun måste givetvis göra detta. Att i en viktig myndighetshandling som detta planprogram till synes helt bortse från förekomst av olika växt- och djurarter känns som en knepig strategi. Tycker vi i ÖbN. Det måste vara bättre att ta fram väsentlig kunskap innan man låser fast sig i olika exploaterings-scenarier.

Redan idag kan man utan större artkunskap konstatera att arten skrattnås slagit sig ner i den under senare år vattenrika torvmarken *öster* om Bruksvägen, ganska nära Abborrasjön. Denna för relativt vanliga fågelart i landet har i senare tid minskat påtagligt i sin numerär och stor hänsyn måste därför tas till arten. Av detta syns inget i planprogrammet och att oaktsamt bortdränerna den våtmark som i sen tid uppstått är inte att rekommendera.

Detta som exempel på arter, artgrupper som till synes alls inte inventerats eller getts en tanke i planprogrammet. Vem vet inte att förekomsten av exv en hotad salamander kan leda till ändrade byggplaner med mera. Det finns givetvis ett flertal andra arter som kan kräva stor hänsyn och att helt negligera framtagandet av dylika undersökningar är inte precis en merit. Om man dessutom brytt sig om att inventera i rätt tid, på rätt sätt så hade vi gett vårt beröm!

Hanterandet av strandskyddet kring Abborrasjön i planprogrammet.

Planförfattarnas hantering av och förhoppningar visavi **strandskyddet** om starka nedminskningar av skyddet kring Abborrasjön känns i våra ögon, öron smått naiva. De formuleringar som användes för att förklara att intentionerna och syftet med lagen om strandskydd *inte alls* berörs negativt av planförslagen känns som sagt mycket märkliga.

Ska man överhuvud bygga igen mer öppen gräsmark i Bruketområdet?

I det planprogramsförslag som Örkelljunga kommun nu lyft fram för samråd är det givetvis den totala exploatering av områdets kvarvarande gamla kulturlandskap som mycket hårt slår en i ögonen. Inget annat än nybyggnationer av villor eller radhus, kanske 3-4 våningshus ska i framtiden – när planerna realiserats – få finnas här, det blir endast detta som kommer att möta besökaren till området. Om det sen är roddare, kanotister som gästar området eller dagens närboende som tar sin promenad. Eller när kanske tätortens alla boende gör sin ”långpromenad” upp till Hjälmsjö, den gamla borgen. Framöver kommer man enligt detta planprogram istället för att mötas av djurhållarens bråkande får låta blicken vila på mängder med nya villor och hus. Var det så framtidsvisionerna skulle få bli?

Vi tycker i ÖbN att det är märkligt att planförfattarna nästan inte alls analyserat de negativa, betänksamma sidorna av planens förverkligande. Vilka starkt positiva miljöinslag kommer att raderas av politikernas exploateringsidéer. Det måste man väl rimligen också värdera på ett mer seriöst och fördjupat sätt. Inte minst detta lyser med sin frånvaro.

Undertecknade sex styrelsamöter i Örkelljungaabygdens Natur ställer oss samfällt bakom kravet på *att det nu framlagda utkastet för planprogram måste arbetas om och mycket starkt revideras*. Vi anser att planförfattarna måste ges helt andra direktiv, där överhopningen med hus, radhus får helt andra och starkt förminskade dimensioner. **VARFÖR** ska en på flera sätt liten och ”småfattig” kommun som Örkelljunga kasta bort något av det finaste den har kvar – på detta sätt. Det är verkligen inte rimligt att genomföra denna bortskänkning av invånarnas gemensamma ägda tillgång av en ganska unik kombination av tätortsnära rekreationsmark, av sjönära upplevelser, av en tilltalande fårbetad närmiljö.

Örkelljunga den 9 juni 2022

Björn Herrlund

Eva Persson

Kurt Arne Johansson

Lars Schale

Marita Jönsson

Janne Johansson